

บทที่ 4

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการสวัสดิการชุมชน : กรณีศึกษา กองทุนช่วยเหลือผู้เสียชีวิต ชุมชนเกาะสีชัง อำเภอมะนัง จังหวัดนราธิวาส ” โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้ คือ

1. เพื่อศึกษา การพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการสวัสดิการชุมชนกองทุนช่วยเหลือผู้เสียชีวิตชุมชนเกาะสีชัง อำเภอมะนัง จังหวัดนราธิวาส

2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการชุมชนกองทุนช่วยเหลือผู้เสียชีวิต อำเภอมะนัง จังหวัดนราธิวาส

การศึกษาค้นคว้านี้ เก็บรวบรวมข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยประชากรที่ใช้ในการศึกษาเป็นประชากรในพื้นที่ชุมชนเกาะสีชัง ตำบลบางนาค อำเภอมะนัง จังหวัดนราธิวาส แยกได้เป็นกลุ่มแกนนำในการร่วมกันพัฒนาการบริหารจัดการกองทุนช่วยเหลือผู้เสียชีวิต ซึ่งได้จากการเลือกแบบเจาะจง ได้แก่ ประธานกลุ่มกองทุนช่วยเหลือผู้เสียชีวิต จำนวน 1 คน คณะกรรมการกลุ่มกองทุนช่วยเหลือผู้เสียชีวิต จำนวน 5 คนและสมาชิกกองทุนช่วยเหลือผู้เสียชีวิต ได้จากการเลือกแบบสะดวก เป็นสมาชิกกลุ่มกองทุนผู้เสียชีวิต ชุมชนเกาะสีชังที่เข้าร่วมประชุม จำนวน 24 คน รวมทั้งหมดจำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยเทคนิคต่าง ๆ ที่ใช้ในการพัฒนาการบริหารจัดการสวัสดิการกองทุนช่วยเหลือผู้เสียชีวิต ได้แก่ การจัดเวทีระดมความคิด การสนทนากลุ่ม แผนที่ทางความคิด การวิเคราะห์ SWOT เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ การสังเกตแบบมีส่วนร่วม แบบสอบถามระดับความพึงพอใจการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนช่วยเหลือผู้เสียชีวิต และสัมภาษณ์แกนนำและสมาชิกกลุ่มกองทุนช่วยเหลือผู้เสียชีวิต ในส่วนของกรณีศึกษา ข้อมูลซึ่งเป็นข้อมูลที่เก็บรวบรวมทั้งเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ นำมาวิเคราะห์โดยแบ่งเป็น 2 ส่วนคือข้อมูลเชิงคุณภาพทำการวิเคราะห์แบบสร้างข้อสรุปหรือการวิเคราะห์เชิงพรรณนา และข้อมูลเชิงปริมาณทำการวิเคราะห์โดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งจากการศึกษาสามารถสรุป และอภิปรายผลการวิจัย พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

ในการสรุปผลการวิจัย ผู้วิจัยสรุปผลตามวัตถุประสงค์การวิจัยโดยเรียงตามลำดับ ดังนี้

1. การพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการสวัสดิการชุมชน กองทุนช่วยเหลือผู้เสียชีวิต ชุมชนแม่สื่อแม่ อำเภอมือง จังหวัดนครราชสีมา

หลังจากการดำเนินกิจกรรมร่วมกันของแกนนำและสมาชิก ผ่านไปแล้ว ผู้วิจัยและทีมวิจัยร่วมกับแกนนำกลุ่มกองทุนช่วยเหลือผู้เสียชีวิตได้ร่วมกันประเมินผลการดำเนินกิจกรรมของกลุ่ม ซึ่งแบ่งการประเมินผลการดำเนินกิจกรรมออกเป็น 2 ส่วน คือ การประเมินผลจากการจัดกิจกรรมและการวัดระดับความพึงพอใจในการบริหารจัดการกลุ่มกองทุนช่วยเหลือผู้เสียชีวิต ด้วยแบบสอบถามการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการสวัสดิการชุมชน กองทุนช่วยเหลือผู้เสียชีวิต ชุมชนแม่สื่อแม่ อำเภอมือง จังหวัดนครราชสีมา พบว่า สมาชิกทุกคนได้เห็นถึงประโยชน์ที่ทุกคนจะได้รับ เช่น ผลประโยชน์ด้านสวัสดิการ ผลประโยชน์ด้านสังคม จึงทำให้ได้รับความร่วมมือจากสมาชิกเข้าร่วมกิจกรรมเป็นจำนวนมาก ส่งผลให้ระดับความพึงพอใจมากในการบริหารจัดการกลุ่มกองทุนช่วยเหลือผู้เสียชีวิต ชุมชนแม่สื่อแม่ อำเภอมือง จังหวัดนครราชสีมา

นอกจากนี้ได้ มีการวัดระดับความพึงพอใจในการพัฒนาการบริหารจัดการกองทุนช่วยเหลือผู้เสียชีวิตทั้ง 5 ด้านโดยมีความสำคัญตามความพึงพอใจมาก ได้แก่ ด้านความรวดเร็วในการให้บริการ ทำให้เกิดการมีประสิทธิภาพ ดังนี้ 1) การรับสมัครสมาชิกมีความพึงพอใจมากเนื่องจากประโยชน์ที่สมาชิกได้ รับเป็นที่พึงพอใจของคนในชุมชนจึงทำให้จำนวนสมาชิกเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว 2) การติดต่อรับสวัสดิการสมาชิกมีความพึงพอใจเนื่องจากคณะทำงานได้แบ่งกลุ่มในการติดต่อรับสวัสดิการจึงทำให้การรับสวัสดิการในแต่ละครั้งมีความรวดเร็ว 3) การส่งข่าวสารสมาชิกมีความพึงพอใจเนื่องจากการส่งข่าวสารมีหลากหลายรูปแบบ เช่น การประชาสัมพันธ์ตามมัสยิด เสียงตามสายของชุมชน และคณะทำงานลงพื้นที่ด้วยตนเอง 4) การเก็บเงินเข้ากองทุนสมาชิกมีความพึงพอใจมากเนื่องจากได้แบ่งหัวหน้ากลุ่มเพื่อลงพื้นที่ในการเก็บเงิน 5) การจ่ายเงินสมาชิกมีความพึงพอใจมากเนื่องจากรูปแบบการจ่ายของสมาชิกจะไม่จ่ายทุกวันจะจ่ายเมื่อมีสมาชิกเสียชีวิตเท่านั้นจึงทำให้สมาชิกมีเงินจ่ายให้กับกลุ่มได้อย่างรวดเร็ว

จึงสามารถสรุปได้ว่าการดำเนินงานผลของการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการสวัสดิการกองทุนช่วยเหลือผู้เสียชีวิต คือ ทำให้ การบริหารจัดการกองทุนช่วยเหลือผู้เสียชีวิตมีการพัฒนาขึ้นได้อย่างรวดเร็วในด้านการให้บริการ โดยพบว่า ได้รับความยอมรับในระบบการทำงานของ

แกนนำกลุ่มกองทุนช่วยเหลือผู้เสียชีวิต เนื่องจากสมาชิกมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของกองทุนและมีความพึงพอใจในผลประโยชน์ที่ได้ รับจากสวัสดิการกลุ่มกองทุนช่วยเหลือผู้เสียชีวิตอย่างสม่ำเสมอ หลังจากผู้วิจัยได้เข้าร่วมในการจัดกิจกรรมการพัฒนาการบริหารจัดการสวัสดิการกองทุนช่วยเหลือผู้เสียชีวิตและมีการประชาสัมพันธ์ถึงระบบการทำงานของกลุ่มกองทุนช่วยเหลือผู้เสียชีวิต ชุมชนเมะสือแม ได้มีผู้สนใจเข้ามามีส่วนร่วมในการเป็นสมาชิกเพิ่มขึ้นจากเดิม

3. ปัญหาอุปสรรคที่มีต่อการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการสวัสดิการชุมชนกองทุนช่วยเหลือผู้เสียชีวิต ชุมชนเมะสือแม อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส

การพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการสวัสดิการชุมชน กองทุนช่วยเหลือผู้เสียชีวิต ชุมชนเมะสือแม ครั้งนี้สิ่งสำคัญได้แก่ ความร่วมมือของแกนนำ และสมาชิกในกองทุนช่วยเหลือผู้เสียชีวิต ซึ่งในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ย่อมต้องเกิดปัญหาอุปสรรคที่ทำให้การพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนช่วยเหลือผู้เสียชีวิตเกิด ความล่าช้า โดยปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น ได้แก่

- 1) การขาดจิตสำนึกของสมาชิกในการเข้าร่วมกิจกรรมที่กำหนดโดยการที่สมาชิกบางคนขาดการมีจิตสำนึกทำให้กิจกรรมบางอย่างไม่เป็นไปตามที่กำหนดไว้
- 2) ภาระงานของคณะกรรมการการให้บริการแก่สมาชิกมีหลายอย่างทำให้ดูแลไม่ทั่วถึงและทำงานล่าช้า ไม่มีประสิทธิภาพ
- 3) ช่วงเวลาของคณะทำงานมีเวลาที่ทำงานไม่ตรงกัน เนื่องจากประธานกลุ่มและคณะทำงานส่วนหนึ่งมีงานประจำที่จะต้องรับผิดชอบ จึงมีเวลาพบปะกลุ่มย่อยเพื่อวางแผนการทำงานมีน้อย ทำให้ระบบการทำงานช้าและไม่มีความชัดเจนที่หลากหลาย

อภิปรายผล

ในการอภิปรายผล ผู้วิจัยอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์การวิจัยเรียงตามลำดับดังนี้

1. การศึกษาผลการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการสวัสดิการชุมชน กองทุนช่วยเหลือผู้เสียชีวิตชุมชนเมะสือแม อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส

การดำเนินกิจกรรมการศึกษา ผลการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการสวัสดิการชุมชนกองทุนช่วยเหลือผู้เสียชีวิตในครั้งนี้ ทำให้แกนนำและสมาชิก ได้ร่วมกันประเมินผลการดำเนินกิจกรรมของกลุ่ม โดยแบ่งการประเมินผลการดำเนินกิจกรรมออกเป็น 2 ส่วน คือ การประเมินผลจาก

การจัดกิจกรรมและการวัดระดับความพึงพอใจในการบริหารจัดการกลุ่มกองทุนช่วยเหลือผู้เสียชีวิต

ดังนี้ 1) การจัดกิจกรรมที่ทำให้เกิดการพัฒนากิจการบริการจัดการกองทุน มีขั้นตอนการดำเนินงานคือ

- 1.1) การประชาสัมพันธ์เสียงตามสาย
- 1.2) การสร้างองค์ความรู้การจัดทำเอกสาร
- 1.3) ด้านการบริการ
- 1.4) ด้านผลประโยชน์ที่ได้รับ

โดยพบว่า สมาชิกทุกคนได้ผลประโยชน์ด้านสวัสดิการ ผลประโยชน์ด้านสังคม จึงทำให้ได้รับความร่วมมือจากสมาชิกเข้าร่วมกิจกรรมเป็นจำนวนมาก ส่งผลให้ระดับความพึงพอใจมากในการบริหารจัดการกลุ่มกองทุนช่วยเหลือผู้เสียชีวิต ซึ่งมีความสอดคล้องกับ

นฤมล คำอ่อน (2549 : 107-109) ที่ศึกษาถึง รูปแบบการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน พบว่าเกิดจากกระบวนการ 5 ขั้นตอน คือ 1) การสร้างบรรยากาศการยอมรับในชุมชน 2) การสร้างความตระหนักและระดมความคิดเพื่อสำรวจความต้องการและหาแนวทางร่วมกัน 3) การค้นหา

รูปแบบการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน 4) การนำเสนอรูปแบบและการใช้รูปแบบการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และ 5) การสรุปและประเมินผลทั้งนี้อาจเป็นเพราะมาจากการมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการดำเนินงาน สำหรับผลจากการศึกษาความพึงพอใจในการพัฒนากิจการบริการจัดการกองทุนช่วยเหลือผู้เสียชีวิต พบว่า ด้านที่มีความสำคัญตามความพึงพอใจ

มาก ได้แก่ ด้านความรวดเร็วในการให้บริการ ทำให้เกิดการมีประสิทธิภาพดังนี้ 1) การรับสมัครสมาชิกมีความพึงพอใจมากเนื่องจากประโยชน์ที่สมาชิกได้รับเป็นที่พึงพอใจของคนในชุมชนจึงทำให้จำนวนสมาชิกเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว 2) การติดต่อรับสวัสดิการสมาชิกมีความพึงพอใจเนื่องจากคณะทำงานได้แบ่งกลุ่มในการติดต่อรับสวัสดิการจึงทำให้การรับสวัสดิการในแต่ละครั้งมีความรวดเร็ว 3) การส่งข่าวสารสมาชิกมีความพึงพอใจเนื่องจากการส่งข่าวสารมีหลากหลายรูปแบบ เช่น การประชาสัมพันธ์ตามมัสยิด เสียงตามสายของชุมชน และคณะทำงานลงพื้นที่ด้วยตนเอง 4) การเก็บเงินเข้ากองทุนสมาชิกมีความพึงพอใจมากเนื่องจากได้แบ่งหัวหน้ากลุ่มเพื่อลงพื้นที่ในการเก็บเงิน 5) การจ่ายเงินสมาชิกมีความพึงพอใจมากเนื่องจากรูปแบบการจ่ายของสมาชิกจะไม่จ่ายทุกวันจะจ่ายเมื่อมีสมาชิกเสียชีวิตเท่านั้นจึงทำให้สมาชิกมีเงินจ่ายให้กับกลุ่มได้อย่างรวดเร็ว และได้มีความสอดคล้องกับเอกชาญวิทย์ บ่วงราบ (2551: บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาถึงความต้องการการได้รับสวัสดิการของผู้สูงอายุในตำบลเสาชิงหิน อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี พบว่า ผู้สูงอายุในตำบลเสาชิงหิน อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี มีความต้องการการได้รับสวัสดิการ ในภาพรวม และรายด้านแต่ละด้านทั้ง 7 ด้าน อยู่ในระดับมาก ด้านที่ผู้สูงอายุมีความต้องการมากที่สุดคือ ด้านการแพทย์และสาธารณสุข รองลงมาคือ ด้านที่อยู่อาศัย อาหาร เครื่องนุ่งห่ม และสาธารณสุข และด้านการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพและการจัดการศพตามประเพณี ผลการเปรียบเทียบความต้องการพบว่า ผู้สูงอายุในตำบลเสาชิงหิน มีความต้องการการได้รับสวัสดิการแตกต่างกันเมื่อจำแนกกลุ่มตามปริมาณเงินที่เหลือเก็บ บออม โดยผู้สูงอายุที่ไม่มีเงินเหลือเก็บมีความต้องการการได้รับสวัสดิการมากกว่าผู้สูงอายุที่มีเงินเหลือเก็บ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05 ทั้งในด้าน

การแพทย์ และสาธารณสุข ด้านการศึกษาและข้อมูลข่าวสาร และด้านการสงเคราะห์ เบี้ยยังชีพ และการจัดการศพตามประเพณี มีความสอดคล้องกับ จิตสุภา จำปา (2548:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง กระบวนการจัดการสวัสดิการชุมชน : กรณีศึกษากลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านคิรีวง อำเภอ ลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อศึกษากระบวนการจัดการสวัสดิการชุมชนของชุมชนคิรีวง และศึกษาปัจจัยต่างๆ ที่มีส่วนสนับสนุนกระบวนการจัดการสวัสดิการชุมชนของชุมชนคิรีวง จากการศึกษา พบว่า กระบวนการจัดการสวัสดิการชุมชนคิรีวง โดยกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านคิรีวงมีความ สอดคล้องกับทฤษฎีการบริหารงานสมัยใหม่โดยมีโครงสร้างที่มีความยืดหยุ่นและเน้นคุณค่าของความเป็นมนุษย์ ซึ่งกระบวนการจัดสวัสดิการชุมชนของชุมชนคิรีวง มีหัวใจในการบริหารจัดการอยู่ 3 ส่วน คือ คน งาน และเงิน การบริหารจัดการคน คือการเสริมสร้างกระตุ้นให้คนทำงานและร่วมมือ ร่วมใจ ทำงาน บริหารจัดการ เพื่อสร้างความมั่นคงทางสังคม ให้กับคนในชุมชนได้อย่างต่อเนื่อง และสอดคล้อง กับเจตนาถ แซ่เจี๋ย (2548: บทคัดย่อ) จากการศึกษาเรื่อง ประเภทและวิธีการจัดสวัสดิการชุมชนโดย เครือข่ายออมทรัพย์ หลักสี่ – ดอนเมือง กรุงเทพมหานคร พบว่า การจัดการสวัสดิการชุมชนโดยเครือข่ายฯ เกิดจากการรวมตัวกันเป็นเครือข่ายวงจรชีวิต มีการบริหาร จัดการที่มีโครงสร้าง มีหน่วยงานภายนอก เข้ามาส่งเสริมในการจัดการสวัสดิการชุมชน โดยใช้กลุ่มออมทรัพย์เป็นเครื่องมือในการพัฒนา และ เครือข่ายเองยังมีสวัสดิการในรูปแบบการจัดสวัสดิการ โดยฐานชุมชนเมือง โดยการสนับสนุนกลุ่มที่มี ปัญหาเรื่องที่อยู่อาศัย ให้เกิดการรวมกลุ่ม กันเพื่อแก้ไขปัญหา ดังนั้นในการจัดสวัสดิการจึงควรให้ ความสำคัญกับการออม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะความต้องการของคนเราต้องการให้ได้รับประโยชน์ต่อ ตนเองเพื่อตอบสนองในส่วนที่ตนต้องการ ดังนั้นการจัดสวัสดิการด้านต่าง ๆ นั้นเป็นสิ่งที่ดีและมีความ จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในสังคม เพื่อตอบสนองตามหลักการของสวัสดิการสังคมของ ทศนิษฐ์ ลักขณาภิ ชนชัช (2548 :140-141) ที่ได้มีการสรุปและจำแนกหลักการของงานสวัสดิการสังคม ไว้ดังนี้ 1) มีการ ตอบสนองความต้องการพื้นฐาน ของมนุษย์เป็นสำคัญ ได้แก่ ความต้องการทางกายภาพ ความต้องการ ความมั่นคง ปลอดภัย ความต้องการความเป็นเจ้าของและความรัก ความต้องการ การมีชื่อเสียง และ ความต้องการประสบความสำเร็จในชีวิต 2) มีสิทธิและความรับผิดชอบของประชาชน ที่จะได้รับการ บริการเพื่อให้อยู่ดีมีสุข มีความมั่นคงทางสังคม 3) มีความเสมอภาคและความยุติธรรม การจัด สวัสดิการที่ดีควรคำนึงถึงความเท่าเทียมกันของประชาชนทุกคนในฐานะพลเมืองของรัฐ โดยไม่เลือก ปฏิบัติและไม่ถูกตัดโอกาสในการที่จะได้รับการให้บริการขั้นพื้นฐานโดยรัฐ ทั้งนี้มีความสอดคล้องกับ หลักทฤษฎีแรงจูงใจของมาสโลว์ (อ้างถึงใน กนกรัตน์ ชูศรี , 2549 : 15) ที่ได้กล่าวถึง ความต้องการ ของมนุษย์ 5 ขั้นตอน คือความต้องการด้านกายภาพ ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย ความต้องการ ทางสังคม ความต้องการมีศักดิ์ศรีความภูมิใจและความต้องการที่จะได้รับความสำเร็จ ซึ่งเป็นปัจจัยที่มี อิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดสวัสดิการชุมชน

นอกจากนี้ ผลของการพัฒนาการบริหารจัดการกองทุนช่วยเหลือผู้เสียชีวิต ชุมชนเกาะสีชัง พบว่า ด้านความรวดเร็วในการให้บริการ โดยเฉพาะการส่งข่าวสารที่มีความรวดเร็ว ซึ่งมีความสอดคล้องกับการวิจัยของ สำราญ จิตมานะ (2537 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของผู้นำสตรีในการพัฒนาชุมชน และเพื่อศึกษาเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของผู้นำสตรีในหมู่บ้านจังหวัดสงขลา พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของผู้นำสตรีในการพัฒนาชุมชน ได้แก่ สถานภาพในชุมชน ระดับการครองชีพ อำนาจตัดสินใจในครอบครัว การรับข่าวสารด้านการพัฒนาชุมชน การติดต่อสัมพันธ์กับผู้นำการเปลี่ยนแปลงของรัฐ การได้รับการยอมรับจากผู้นำที่เป็นทางการ ความรู้ความเข้าใจในหลักการพัฒนาชุมชน และสามารถแก้ไขปัญหาในการวิจัยของ ชาญ รูปสม (2548 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่อง ความสามารถขององค์กรชุมชนในการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชน กรณีศึกษากองทุนสวัสดิการชุมชนเมือง (กชม) พบปัญหาด้านการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลของกองทุนยังแคบและไม่ทั่วถึง

ดังนั้นจึงทำให้ผลการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการสวัสดิการชุมชน เพื่อให้มีประสิทธิภาพ สามารถทำให้การบริหารจัดการ ได้ผลจริงและเกิดประโยชน์ต่อชุมชน สมาชิกและคณะกรรมการสวัสดิการชุมชน จำเป็นต้องตระหนักถึงความสำคัญในการก่อตั้งกลุ่มกองทุนช่วยเหลือผู้เสียชีวิต ชุมชนเกาะสีชัง เพื่อช่วยกระตุ้นให้สมาชิกและประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมใน กิจกรรมที่มีความกระฉับ กระฉวย รวดเร็ว เสมอภาค และความสะดวกต่อการให้บริการ การบริหารจัดการสวัสดิการชุมชน ซึ่งมีกระบวนการทำงาน ที่เป็นกลุ่มช่วยสนับสนุนการบริหารจัดการสวัสดิการชุมชนของกองทุน โดยนำข้อมูลไปประชาสัมพันธ์ การจัดทำเอกสาร การให้บริการ และชี้แจงประโยชน์ที่สมาชิกจะได้รับให้ประชาชนในชุมชนอื่น ๆ รับทราบเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาบริหารจัดการงานสวัสดิการชุมชนต่อไปอย่างมีคุณภาพ โดยมีความสัมพันธ์กับ ภูซังค์ กนิษฐชาติ (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารจัดการสวัสดิการชุมชน โดยเครือข่ายขององค์กรชุมชน : กรณีศึกษาเครือข่ายชุมชนเมืองนครขอนแก่น ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยการมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่าย มีความสัมพันธ์กับการบริหารจัดการทั้ง 6 ด้าน คือด้านการวางแผน ด้านการจัดองค์กร ด้านขับเคลื่อนดำเนินงาน ด้านการประสานงาน ด้านการควบคุมกำกับดูแล และด้านจัดการ เพื่อเป็นการบริหารจัดการหรือเป็นการพัฒนาประสิทธิภาพในการบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

จึงสรุปได้ว่า การบริหารจัดการที่ดีต้องอาศัยความรวดเร็วในการให้บริการ เพื่อให้เกิดการทำงานที่มีประสิทธิภาพในทุกด้าน และเกิดผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ได้วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ปัญหาอุปสรรคที่มีต่อการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการสวัสดิการชุมชนกองทุนช่วยเหลือผู้เสียชีวิต ชุมชนเมาะสื่อแม อำเภอมือง จังหวัดนราธิวาส

ในการศึกษาวิจัยการศึกษาผลการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการสวัสดิการชุมชนกองทุนช่วยเหลือผู้เสียชีวิต ครั้งนี้ พบปัญหาและอุปสรรค ที่ทำให้การทำงานไม่เกิดประสิทธิภาพ คือ 1)การขาดจิตสาธารณะของสมาชิกในการเข้าร่วมกิจกรรมที่กำหนดโดยคนที่สมาชิกบางคนขาดการมีจิตสาธารณะทำให้กิจกรรมบางอย่างไม่เป็นไปตามที่กำหนดไว้ 2)ภาระงานของคณะกรรมการการให้บริการแก่สมาชิกมีหลายอย่างทำให้ดูแลไม่ทั่วถึงและทำงานล่าช้า ไม่มีประสิทธิภาพ 3)ช่วงเวลาของคณะทำงานมีเวลาทำงานไม่ตรงกัน เนื่องจากประธานกลุ่มและคณะทำงานส่วนหนึ่งมีงานประจำที่จะต้องรับผิดชอบ จึงมีเวลาพบปะกลุ่มย่อยเพื่อวางแผนการทำงานมีน้อย ทำให้ระบบการทำงานช้าและไม่มีความสอดคล้องกับหลากหลาย สอดคล้องกับ สกวลวิชัย พูนนวล (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการสร้างเครือข่ายการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกในชุมชน กรณีศึกษา ตำบลบางโกระ อำเภอมือง จังหวัดปัตตานี พบปัญหาอุปสรรคในการสร้างเครือข่ายการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกในชุมชน คือ การขาดจิตสาธารณะของแกนนำเครือข่าย ภาระงานของแกนนำเครือข่ายที่มีมากเกินไปและสถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ ดังนั้นการพัฒนาการบริหารจัดการสวัสดิการชุมชนกองทุนช่วยเหลือผู้เสียชีวิต มีความสอดคล้องกับหลักการบริหารจัดการที่ดีของทศนิยม ลักษณะภิกขุซัช (2548 : 160) ได้กล่าวถึงหลักการบริหารจัดการที่ดี 6 ประการ คือ หลักการนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบต่อสังคมและหลักความคุ้มค่า เพื่อทำให้มีการบริหารจัดการที่ดีในการพัฒนาการบริหารจัดการสวัสดิการกองทุนช่วยเหลือผู้เสียชีวิตให้มีประสิทธิภาพและสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนโดยมีหลักการที่มีความสอดคล้องกับทฤษฎีการกระทำทางสังคมของจำนง อภิวัฒน์สิทธิ์ (อ้างถึงในกนกกรัตน์ ชูศรี , 2549 :16) ที่ได้กล่าวถึงการกระทำทางสังคมของของมนุษย์ มี 4 ประการ คือ การกระทำที่มีเหตุผล การกระทำที่เกี่ยวข้องกับค่านิยม การกระทำตามประเพณีและการกระทำที่แฝงด้วยความเสแสร้ง เพื่อเป็นการสร้างการกระทำทางสังคมที่สามารถจูงใจหรือสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ และสามารถแก้ปัญหาอุปสรรคในการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการสวัสดิการชุมชนกองทุนช่วยเหลือผู้เสียชีวิตให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

จึงสรุปได้ว่า การให้บริการแก่สมาชิก ต้องอาศัยความรับผิดชอบต่อสังคม ต้องมีจิตอาสาอย่างเต็มใจจึงสามารถทำงานบริการได้ เนื่องจากงานสวัสดิการชุมชนเป็นงานเกี่ยวกับการบริการ การเก็บเงิน การทำเอกสาร ดังนั้นการบริหารงานสวัสดิการชุมชนจึงต้องใช้คณะทำงานที่มีประสิทธิภาพในการทำงานเพื่อให้ได้งานที่มีประสิทธิผลและเป็นที่ยอมรับของผู้อื่นได้ดีต่อไป

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

จากผลการศึกษาวิจัย พบว่า การพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการสวัสดิการชุมชน กองทุนช่วยเหลือผู้เสียชีวิต ในครั้งนี้มีกิจกรรม 4 ด้านซึ่งเป็นกระบวนการหนึ่งสร้างให้คนในชุมชนมีส่วนร่วม ซึ่งถ้าชุมชนหรือกลุ่มกองทุนใดที่จะนำไปใช้ควรศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของชุมชนหรือกลุ่ม ดังนั้นทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องจึงควรดำเนินการ เพื่อแก้ปัญหาในการบริหารจัดการกองทุน ดังนี้

1.1 ผู้นำกลุ่มและผู้นำชุมชน ต้องมีจิตสาธารณะ จริงใจ เห็นประโยชน์ส่วนร่วมในการพัฒนาการบริหารจัดการสวัสดิการชุมชน

1.2 มีการสร้างความตระหนักและวิเคราะห์ปัญหาต่าง ๆ ร่วมกัน

1.3 การใช้เทคนิคกระบวนการในการทำงานแบบมีส่วนร่วม จะต้องเลือกตามความเหมาะสมและประยุกต์ให้ สอดคล้องกับบริบทของชุมชน เนื่องจากแต่ละชุมชนมีความแตกต่างกันตามพื้นที่

1.4 การจัดเวทีระดมความคิด ควรดำเนินการ ดังนี้ 1) มีการวางแผนการจัดเวทีระดมความคิดเป็นรูปแบบที่เปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมได้แสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ 2) การกำหนดช่วงเวลาในการจัดเวที ระดมความคิดในชุมชนและกลุ่มควรคำนึงถึงความพร้อมของชุมชนและกลุ่มนั้นให้มาก 3) ผู้ดำเนินการในเวทีระดมความคิดต้องมีบุคลิกภาพที่ดี มีความสามารถในการเป็นผู้เอื้ออำนวยให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ การเข้าถึงชุมชนและกลุ่ม

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยในเรื่องการสร้างสวัสดิการกองทุนช่วยเหลือผู้เสียชีวิต ในพื้นที่อื่น ๆ เช่น ชุมชนอื่นในจังหวัดที่มีบริบทชุมชนที่แตกต่างไปจากครั้งนี้ หรือในจังหวัดใกล้เคียง

2.2 ควรมีการศึกษารูปแบบการจัดสวัสดิการชุมชนที่ แตกต่างจากบริบทของชุมชนใกล้เคียงกัน

2.3 ควรมีการติดตามประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนให้หน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องรับทราบข้อมูล เพื่อเป็นแหล่งพัฒนาหรือมีการสนับสนุนด้านการจัดกิจกรรมของกองทุน